

LIKABEHANDLINGSPLAN OCH PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING

HÖÖRS WALDORFSKOLA

WALDORFFÖRSKOLAN LILL-EMILIA BARNTRÄDGÅRD

Reviderad oktober 2021

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Innehållsförteckning	2
Förskolan Lill-Emilia Barntädgård	3
Lagtext och styrdokument	3
Vår vision för vårt likabehandlingsarbete	4
Vår värdegrund	4
Vårt gemensamma likabehandlingsarbete	5
Förebyggande arbete.....	5
Förebyggande arbete enligt diskrimineringsgrunderna	6
Delaktighet och förankring av planen	8
Rutiner för att utreda och åtgärda.....	8
Ansvarsfördelning	9

FÖRSKOLAN LILL-EMILIA BARNTRÄDGÅRD

Likabehandlingsplanen och Plan mot kränkande behandling omfattar alla barn och all personal på Förskolan Lill-Emilia Barnträdgård. Planen, som skapades 2014, reviderades i oktober 2021 i personalgruppen. Den nya planen gäller från och med oktober 2021.

Förskolan: består av fyra avdelningar med totalt 40 till 45 barn i åldern 1 till 6 år samt ca 10 medarbetare.

LAGTEXT OCH STYRDOKUMENT

Likabehandlingsarbetet regleras i två regelverk, enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen som anger att förskolan varje år ska upprätta en likabehandlingsplan. Det andra regelverket är enligt 6 kap. 8 § skollagen som anger att förskolan även årligen ska upprätta en likabehandlingsplan mot kränkande behandling. Dessa två planer har sammanförts till en plan som kallas för likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling.

Diskrimineringslagen₁ (2008:567)

Gäller från 1 januari 2009

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder (1 kap, 1§). Den som bedriver verksamhet som avses i skollagen (1985:1100) eller annan utbildningsverksamhet (utbildningsanordnare) får inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker till verksamheten (2 kap, 5§)

Om den som ansett sig bli diskriminerad eller utsatt för repressalier visar omständigheter som ger anledning att anta att han eller hon blivit diskriminerad eller utsatt för repressalier, är det svarande som ska visa att diskriminering eller repressalier inte har förekommit (6 kap, 3§). Den nya lagen innebär en förstärkning av elevens rätt, då bevisbördan numera ligger hos huvudmannen (kommun eller liknande).

Barnkonventionen (artikel 3.1)

“Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.”

Lpfö18 läroplanen för förskolan:

“Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Skollagen (2010:800) 1 kap. 5 §

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Kränkningar av barns värdighet kan enligt Skolverkets Allmänna råd förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande behandling.

Diskriminering innebär att förskolan behandlar ett barn sämre än andra barn, direkt eller indirekt, av skäl som har samband kön, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.

Kränkande behandling är uppträdande som kränker barns värdighet. Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer (både personal och andra barn) och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet.

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med någon av de nämnda diskrimineringsgrunderna. Kränkningar och trakasserier innebär ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. De kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara återkommande. De kan ske genom:

- Förlöjligande
- nedsättande tilltal
- ryktesspridning
- hot
- fysiskt våld
- utfrysning
- grimaser
- alla går när man kommer/ får inte vara med ○ teckningar

Det är barnet eller föräldrarna (på grund av barnets ringa ålder) och personalen som avgör om beteendet eller handlingen är oönskad eller kränkande. Tillsägelser måste ibland användas för att tillrättavisa ett barn. En befogad tillsägelse är inte en kränkning i lagens mening, även om barnet ifråga kan uppleva det som kränkande. Vi anser vidare att kränkningar som sker inte enbart kan ses som individproblem utan kan vara resultat av den miljö som förskolan utgör. Av detta följer att det är viktigt att även söka lösningar och åtgärder i större sammanhanget.

VÅR VISION FÖR VÅRT LIKABEHANDLINGSSARBETE

Vi vill skapa en miljö där barn, föräldrar och personal känner sig trygga och har förtroende för varandra. Inga barn, föräldrar eller personal får utsättas för kränkande behandling eller diskriminering.

VÅR VÄRDEGRUND

På Lill-Emilia Barnträdgård är vi passionerade pedagoger som uppmuntrar och stöttar barnen i deras lek och lärande. Här får barn vara barn och vi strävar efter att vara ödmjuka pedagoger som låter varje barn utvecklas i sin egen takt. Med ett inkännande arbetssätt försöker vi att skapa en harmonisk miljö för barnens alla sinnen. Vi värnar om att väcka barnens livslånga lust till att lära. Vi strävar efter att vara trygga, närvarande och jordade pedagoger som värdesätter glädjen och humorn i vardagen. Vi pedagoger vill vara goda förebilder för barnen genom att visa respekt för människa och natur. Genom gott om tid för fri lek och skapande, lägger vi grunden till barnens väg till frihet.

VÅRT GEMENSAMMA LIKABEHANDLINGSARBETE

På förskolan Lill-Emilia Barntädgård har vi diskuterat fram följande gemensamma värdegrund för vårt likabehandlingsarbete. I vår verksamhet är dessa punkter icke förhandlingsbara.

”Alla människors lika värde”

Det betyder att vi medvetet arbetar för:

- en demokratisk förskola
- att skapa förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av kön, social- eller etnisk bakgrund
- att värna och respektera olika kulturer
- att vara lyhörd för föräldrars och barns åsikter och önskemål

”Respekt och hänsyn”

Vilket för oss betyder:

- Våra tankar om barnet är goda.
- vi visar respekt för barn, föräldrar, kollegor
- språket ska vara välvärdat
- vuxna i barnets omgivning ska vara goda förebilder ○ kunna ta ett ”nej” eller ett ”sluta”
- inga nedvärderande kommentarer
- skapa en miljö där empati/medkänsla blir naturliga inslag
- ansvarstagande för varandra och vår gemensamma arbetsmiljö ska vara något helt naturligt
- vi följer sekretesslagen
- vi utgår ifrån att alla föräldrar vill sitt barns bästa
- Vi strävar efter att ha en öppen och rak kommunikation inom kollegiet och kan tala med varandra om svåra situationer eller konflikter.

”Trygghet”

Skapar vi genom att:

- vara positiva och visa lust för vårt arbete och på detta sätt blir vi positiva förebilder för vår omgivning
- ta barnens nyfikenhet och önskingar på allvar (barnets inflytande)
- bemöta barn, föräldrar och personal som människor med lika värde
- skapa en trygg miljö och dagsrytm där barnet kan känna igen sig
- trygghet är en förutsättning och ett resultat av vårt värdegrundsarbete
- Vara närvarande pedagoger och arbeta för att se det enskilda barnet, kollegan eller föräldern.

FÖREBYGGANDE ARBETE

Kollegiet på Lill-Emilia Barntädgård arbetar utifrån följande riktlinjer i vårt arbete med barnen. Vi iakttar även dessa riktlinjer i vårt bemötande av kollegor, föräldrar och andra medmänniskor som vi möter i vår verksamhet.

- Våra tankar om barnet är goda, vi utgår alltid från att barnet vill väl.
- Vi som vuxna ska vara goda förebilder. Det innebär att vi alltid arbetar aktivt med oss själva enligt vad Rudolf Steiner kallar *skolningsvägen* (dvs. att vi som pedagoger aldrig är fullärda).
- Vi försöker hitta och stärka de positiva förutsättningarna för att alla barn ska ha lika rättigheter

och möjligheter

- Vi pratar aktivt med barnen om vår värdegrund och förskolans regler
- Vi reflekterar med varandra i kollegiet kring förhållningssätt, bemötande och för diskussioner kring likabehandling.
- Vi arbetar för att ha en god samverkan med föräldrar för att få kunskap om och ett gemensamt förhållningssätt mot kränkningar
- Vi väljer sagor, dockspel, litteratur som utvecklar empati och goda värderingar
- Vi är med och utvecklar barnens sociala samspel. Vi arbetar speciellt med att utveckla barnens sociala samspel med syfte på att det inte sker diskriminering på grund av ålder
- Vi stannar upp och vägleder när barn hamnar i konflikter de själva har svårigheter att lösa.
- Vi arbetar förebyggande för att upprätthålla nolltolerans mot nedsättande kommentarer eller beteende och "fula ord"
- Vi observerar tysta och tillbakadragna barn och arbetar inkluderande
- vi som pedagoger måste granska oss själva och vår praktik och skapa förutsättningar för alla att känna sig trygga och inkluderade samt att bli sedda och utvecklas.

FÖREBYGGANDE ARBETE ENLIGT DISKRIMINERINGSGRUNDERNA

Kön

Mål: alla ska behandlas lika oavsett kön

Förhållningssätt:

- vi tänker på vilka ord/vilket språkbruk och vilket tonfall vi använder när vi bemöter barnen
- vi observerar ordval/språkbruk när barnen pratar med varandra
- vi tänker på när vi planerar miljö/val av lekar att den är till för alla barn oavsett kön
- vi uppmuntrar till aktiviteter för att motverka könsstereotypa förhållningssätt
- vi funderar över vilken litteratur vi använder och ser till att båda könen förekommer likvärdigt
- Vi är medvetna om och arbetar för att förändra de normer kring kön och sexualitet som gör att vi kan förhålla oss olika till pojkar och flickor. Vi ger dem möjligheten att vara sig själva, oberoende av de förväntningar som finns på hur pojkar och flickor ska bete sig.

Etnisk tillhörighet

Mål: ingen ska uppleva diskriminering eller kränkande behandling på grund av etnisk tillhörighet

Förhållningssätt:

- vi pratar om andra kulturer vid aktuellt tillfälle
- vi sjunger sånger från andra kulturer på olika språk/lär oss ord på andra språk
- vi läser böcker/sagor där det handlar om personer som tillhör en annan etnisk grupp vid aktuellt tillfälle

Religion/annan trosuppfattning

Mål: ingen ska uppleva diskriminering eller kränkande behandling på grund av annan religion eller trosuppfattning

Förhållningssätt:

- att ta reda på vilka religioner/trosuppfattning som finns på förskolan
- att känna till de andra religioner och känna till dess högtider och innehåll
- prata med föräldrarna om hur de vill att vi ska göra när det handlar om exempelvis jul och påsk.
- Vi serverar mat som passar alla

Funktionshinder

Mål: ingen ska uppleva diskriminering eller kränkande behandling på grund av funktionshinder och verksamheten ska vara tillgänglig för alla barn oavsett förutsättningar.

Förhållningssätt:

- vi klargör för oss vad funktionshindret innebär och synliggör alla typer av funktionshinder, även de som inte är synliga för ögat.
- vi pratar med föräldrar om vad barnet är van vid samt för en dialog om hur funktionshindret hanteras i hemmet.
- vid planering av aktiviteter tänker vi över så att alla oavsett funktionshinder kan delta
- personalen ska ges möjlighet till kompetensutveckling i olika funktionshinderrelaterade behov
- vid behov funderar vi tillsammans med föräldrar om barnet behöver särskilt stöd/assistans
- vi pratar med barnen om att vi alla är olika och får hjälpa varandra i olika situationer

Sexuell läggning

Mål: alla ska behandlas lika oavsett familjebild och sexuell läggning

Förhållningssätt:

- gemensamma diskussioner
- frågar föräldrarna hur de vill att vi informerar de andra barnen vid frågor
- läser böcker som belyser olika familjebilder
- vi samtalar med barnen när relaterade situationen eller frågor uppstår

Kränkande behandling

Mål: nolltolerans mot kränkande behandling

Förhållningssätt:

- Vara aktivt uppmärksam och ingripa omedelbart vid behov
- Prata med barnen om våra känslor
- Prata med barnen om vår värdegrund och förskolans regler
- Reflektera med varandra i medarbetargruppen
- Belysa problematiken genom sagor och litteratur

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Mål: Ingen får bli utsatt för diskriminering på grund av könsöverskridande identitet.

Förhållningssätt:

- Inte dela in barnen i könsbundna specifika roller
- Respektera könsöverskridande uttryck som utveckling av identitet
- Aktivt motverka diskriminering i barngrupper, bland personal samt bland föräldrar.

Ålder

Mål: Inget barn får diskrimineras på grund av sin ålder

Förhållningssätt:

- Erbjuder en verksamhet där alla barn känner sig tilltalade oavsett ålder
- Tilltala barnen efter mognad och inte efter ålder eller kategorisering
- Aktiviteter på olika nivåer med barnets inflytande i fokus
- Uppmärksamma hur äldre barn talar om eller med yngre barn
- Uppmuntra äldre barn att stötta varandra och/eller de yngre barnen.
- Vara medvetna om hur vi som pedagoger talar om barn i olika åldrar.
- Varje barn ska få möjlighet att utvecklas efter personlig mognad och individuella förutsättningar. Detta är särskilt aktuellt i våra åldersblandade barngrupper.

DELAKTIGHET OCH FÖRANKRING AV PLANEN

För att säkra att arbetet med likabehandling efterföljs, arbetar kollegiet på Lill-Emilia Barntädgård enligt följande principer:

- Vi pedagoger är uppmärksamma och lyssnar och agerar när barnet berättar om att det känner sig otryggt, blir diskriminerat eller kränkt
- Vi har regelbunden kontakt med föräldrarna för att få veta om det förekommer diskriminering eller kränkning på förskolan som vi ej uppmärksammat.
- En uppdaterad version av Likabehandlingsplanen finns att läsa på kontoret och ligger ute på vår hemsida. Det ska vara tydligt för vårdnadshavare var de finner vår likabehandlingsplan.
- vid läsårsstart diskuteras och utvärderas planen med kollegiet och synpunkter på förändringar tas upp
- barnens delaktighet och kommunikation genomsyrar förskolans vardag

RUTINER FÖR ATT UTREDA OCH ÅTGÄRDA

Individnivå

- pratar med de inblandade – barn och föräldrar eller medarbetare
- vi talar tydligt om att vi inte accepterar det som hänt – nolltolerans
- vi diskuterar och bestämmer tillsammans med barnen hur vi ska bemöta varandra.
- hjälpa det enskilda barnet/barnen att reda upp situationen och få hjälp att förstå den. Erbjuder tröst och stöd till alla parter.
- Vid behov upprättas en handlingsplan eller ett åtgärdsprogram

Gruppenivå

- personalen diskuterar den uppkomna situationen tillsammans för att kunna bemöta berörda barn och om det behövs någon form av stöd
- informerar berörd personal och berörda föräldrar
- vid behov upprättas en handlingsplan eller ett åtgärdsprogram
- arbetslaget observerar, dokumenterar och följer upp händelser

Organisationsnivå

- Incidentrapporter ska alltid upprättas skyndsamt i samband med incidenter kring kränkande behandling. Dessa ska finnas lätt tillgängliga.
- Personalen ska erbjudas stöd när det behövs och ges god upplärning i hur de ska arbeta med likabehandlingsplanen.
- Vid behov kopplas elevhälsan eller andra rådgivare in
- förskolerektor och styrelsen deltar vid behov i utredningen

ANSVARSFÖRDELNING

Styrelsen/ huvudmannen ansvarar för

- att förskolerektor och personal arbetar med likabehandlingsplan och kränkande behandling enligt lag
- att utreda, åtgärda, uppfölja om det handlar om personal som begått form av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling
- att hjälpa till att utreda, åtgärda, uppfölja i fall förskolerektor/ personal inte kan hantera allvarligt fall av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling själva

Förskolans rektor ansvarar för

- att all personal, föräldrar och barn känner till att diskriminering, trakasserier och kränkande behandling inte är tillåtna i verksamheten
- att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder
- att det finns rutiner för utredning, åtgärder, uppföljning och dokumentation av trakasserier och annan kränkande behandling
- att vid kännedom om förekomst av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling, se till att utredning görs och åtgärder vidtas
- att årligen upprätta, utvärdera och revidera likabehandlingsplanen i samarbete med kollegiet. Åsikter och idéer från vårdnadshavare och barn diskuteras och iakttas vid revidering av likabehandlingsplanen.
- att informera styrelsen för kännedom i fall det förekommer mycket allvarligt fall av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling
- att skicka rapport om händelsen till skolverket
- att be styrelsen om hjälp i fall det förekommer mycket allvarligt fall av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling som förskolerektor och personal inte kan hantera själva
- att hålla en levande och ständigt pågående diskussion om dessa frågor

Personal ansvarar för

- att följa förskolans likabehandlingsplan
- att skapa trygghet och stärka/ uppmuntra barnen att tala om när någon eller de själva blivit illa behandlade
- att uppmuntra föräldrar att förmedla till förskolan om deras barn berättar att de blivit illa behandlade/ utsatt för kränkning
- att vara en god förebild både för barnen, föräldrar och sina kollegor
- att hålla en levande och ständigt pågående diskussion om dessa frågor
- att vid kännedom om förekomst av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling, se till att utredning görs och åtgärder vidtas och förskolechefen informeras
- att följa förskolans rutiner i fall om förekomst av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling